

מבחן באזרחות

נוסח שלישי

9-10 שנות לימוד

תשפה

שם פרטי + משפחה: _____

תעודת זהות: _____

שם מרכז ההשכלה: _____

תאריך הבחינה: _____

הוראות לנבחן

משך הבחינה: שעתיים

מבנה הבחינה ומפתח הערכה:

בשאלון זה ארבעה פרקים :

- 30 נקודות פרק ראשון - שאלות אירוע
בפרק זה עליך לענות על שתיים מתוך חמש שאלות
- 20 נקודות פרק שני – שאלות - מדינת ישראל מדינה יהודית
בפרק זה עליך לענות על ארבע מתוך שש שאלות
- 26 נקודות פרק שלישי – שאלות עמדה
בפרק זה עליך לענות על אחת מתוך שתי שאלות
- 24 נקודות פרק רביעי – עקרון דמוקרטי
בפרק זה עליך לענות על שתיים מתוך שלוש שאלות

100 נקודות

סה"כ

חומר עזר מותר לשימוש: אין

הוראות מיוחדות:

כתוב את התשובות בטופס הבחינה.
קרא בעיון את כל ההוראות, וענה בהתאם.

בהצלחה!

פרק ראשון – שאלות אירוע

(13 נקודות לכל שאלה)

ענה על שתיים מתוך השאלות 1- 5

1. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות שאחריו.

בסקוטלנד, רשאית האוכלוסייה הסקוטית לנהל את חייה כמעט בלי התערבות מצד השלטונות הבריטיים. יש בסקוטלנד בית נבחרים נפרד, ומערכות חוק, משפט, וחינוך מיוחדות. ממשלת סקוטלנד מוסמכת להכריע בכל ענייני האזור, פרט לענייני חוץ וביטחון שבהם היא כפופה לממשלת בריטניה.

א. הקף בעיגול את התנאי לקיום מדינה שלא מתקיים בסקוטלנד.

(5 נקודות)

- שלטון
- טריטוריה
- ריבונות
- אוכלוסייה

א. הצג את המושג (הגדרה או פירוש המושג) שהקפת בעיגול .

ב. העתק מתוך הטקסט, את המשפט המדגים את המושג שהקפת בסעיף א' .

2. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות שאחריו.

תפקידה המרכזי של הספרייה הלאומית של ישראל הוא איסוף ושימור מסמכים הקשורים למורשת/ תרבות העם היהודי ולמנהגיו לאורך הדורות. הדבר נועד בעיקר, לחיזוק הקשר בין העם היהודי למדינת ישראל.

א. **הקף בעיגול את סוג הלאומיות** שבא לידי ביטוי בקטע הבא:

לאומיות אתנית / לאומיות פוליטית (5 נקודות)

ב. **הצג את המושג (הגדרה או פירוש המושג)** שהקפת בעיגול. (5 נקודות)

ג. **העתק מתוך הטקסט, את המשפט המדגים את המושג שהקפת בסעיף א'.** (5 נקודות)

3. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות שאחריו.

באחת מרשתות הרדיו הוחלט להעלות תכנית מוזיקלית חדשה. בדיון שנערך, הוחלט שבתכנית יש לשדר בכל פעם סוג מוזיקה שונה, בהתאם לטעמים של ציבורים שונים.

א. **הקף בעיגול את העיקרון הדמוקרטי** שבא לידי ביטוי בקטע. (5 נקודות)

- עקרון הפלורליזם
- עקרון שלטון החוק
- עקרון הכרעת הרוב
- עקרון הגבלת השלטון

ב. **הצג** את המושג (הגדרה או פירוש המושג) שהקפת בעיגול. (5 נקודות)

ג. **העתק** מתוך הטקסט, את המשפט המדגים את המושג שהקפת בסעיף א' (5 נקודות)

4. **קרא את הקטע שלפניך וענה על השאלות שאחריו**

אדם שנתבע בבית משפט ביקש לפסול את השופט הדין בעניינו, כיוון שהשופט הוא קרוב משפחה של הצד שתובע אותו לדין.

א. **הקף** בעיגול את **הזכות** שעליה מתבסס התובע בבקשתו (5 נקודות)

- הזכות לחיים ובטחון
- הזכות לחופש הביטוי
- הזכות להליך הוגן
- הזכות לשוויון

ב. **הצג** את המושג (הגדרה או פירוש המושג) שהקפת בעיגול. (5 נקודות)

ג. **העתק** מתוך הטקסט, את המשפט המדגים את המושג שהקפת בסעיף א'. (5 נקודות)

5. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות שאחריו.

המשטרה חסמה למעבר כלי רכב, קטע מהרחוב בו גר ראש הממשלה.

דיירים מהרחוב פנו לבית המשפט בדרישה להסיר את המחסומים. המשטרה התנגדה.

א. **הקף** בעיגול בשם איזו **זכות** יכלו הדיירים לבסס את פנייתם לבית המשפט .
(5 נקודות)

- הזכות לחיים ובטחון
- הזכות לחופש התנועה
- הזכות לחופש העיסוק
- הזכות לכבוד

ב. **הצג** את המושג (הגדרה או פירוש המושג) שהקפת בעיגול. (5 נקודות)

ג. **העתק** מתוך הטקסט, את המשפט המדגים את המושג שהקפת בסעיף א' . (5 נקודות)

פרק שני - מדינת ישראל מדינה יהודית

(20 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 6-11.

לפניך ציטוטים מתוך מגילת העצמאות.

הקף בעיגול ליד כל משפט האם הוא משקף את היות המדינה בעלת אופי יהודי או דמוקרטי :

6. "תהא מושתת על יסודות החירות, הצדק והשלום" (5 נקודות)

א. מדינה דמוקרטית

ב. מדינה יהודית

7. " תשמור על המקומות הקדושים של כל הדתות "

(5 נקודות)

א. מדינה דמוקרטית

ב. מדינה יהודית

חוקי המדינה – ביטוי למדינה יהודית:

8. מהו חוק השבות?

(5 נקודות)

א. כל אדם זכאי לעלות לארץ ישראל .

ב. כל הצאצאים של אדם יהודי זכאים לעלות למדינת ישראל.

ג. כל יהודי זכאי לעלות למדינת ישראל יחד עם בת זוגתו ילדיו נכדיו ובי זוגם.

ד. כל אדם זכאי לתעודת עולה .

9. ליהודים נקבעה השבת כיום השבתון השבועי.

ללא יהודים – השבתון הוא: בשישי, שבת או ראשון, לפי בחירתם.

(5 נקודות)

מה שמו של החוק?

א. חוק בתי הדין הרבניים

ב. חוק השבתון

ג. חוק חופש דת

ד. חוק שעות עבודה ומנוחה

סמלי המדינה:

(5 נקודות)

10. סמלי המדינה מבוססים על:

א. המורשת של כל אזרחי המדינה.

ב. המורשת הבריטית.

ג. המורשת היהודית.

ד. המורשת של עמי האזור.

(5 נקודות)

11. המנון המדינה, "התקווה", מבטא את

א. שאיפת העם היהודי לחיות בכל מדינה בעולם.

ב. שאיפת כלל אזרחי המדינה לחיות במדינה דמוקרטית.

ג. שאיפת העם היהודי לחזור לארצו ולחדש בה את חרותו המדינית.

ד. כל התשובות נכונות.

פרק שלישי - שאלת עמדה

(26 נקודות)

ענה על אחת משתי השאלות 12-13

12. "הכנסת אישרה חוק שיאפשר לחברי הכנסת להשעות מתפקידו כל חבר כנסת מכהן שמעודד טרור או מסית לאלימות ולכן יש צורך שלפחות תשעים מתוך מאה עשרים חברי כנסת יתמכו בהשעיה."

יש התומכים ויש המתנגדים לחוק

הבע את עמדתך בעניין זה :

א. הקף בעיגול האם אתה תומך או מתנגד לחוק. אני תומך / אני מתנגד (2 נקודות)

ב. השתמש במושג אחד שלמדת באזרחות המחזק את עמדתך בנושא (10 נקודות)

ג. נמק את עמדתך. (14 נקודות)

13. " בחברה בישראל יש קבוצות שונות המעוניינות להתגורר בשכונות או ביישובים המיועדים להן בלבד. "

יש הטוענים שיש לאפשר זאת , אך יש המתנגדים לכך.

הבע את עמדתך בעניין זה :

א. **הקף** בעיגול האם אתה תומך או מתנגד לטענה. אני תומך / אני מתנגד (2 נקודות)

ב. **השתמש** במושג אחד שלמדת באזרחות המחזק את עמדתך בנושא. (10 נקודות)

ג. **נמק** את עמדתך. (14 נקודות)

פרק רביעי - עקרון דמוקרטי

ענה על שתיים מהשאלות 14-16 (24 נקודות)

14. במחסן המילים שלפניך רשימת מושגים המתקשרים לעקרון דמוקרטי

רשום בכול עמודה בטבלה, את המושגים שלמדת , המתקשרים לעקרון המתאים.

עקרון שלטון העם (12 נקודות)

דמוקרטיה ישירה	דמוקרטיה עקיפה

מחסן מילים:

משאל עם.

הבחירות חוזרות במרווחי זמן ידועים וסדירים הקבועים בחוק.

הנבחרים מייצגים את מגוון דעות העם.

נציגי העם הנבחרים משתתפים בתהליך קבלת ההחלטות בענייני המדינה.

האזרחים מקבלים את ההחלטות בענייני המדינה.

כל אזרחי המדינה זכאים לבחור

15. במחסן המילים שלפניך רשימת מושגים המתקשרים לעקרון דמוקרטי
רשום בכול עמודה בטבלה, את המושגים שלמדת, המתקשרים לעקרון המתאים.

עקרון שלטון החוק

(12נקודות)

מהו חוק?	חשיבות החוקים במדינה

הוראות
שמירה על הסדר
יציבות השלטון
כללים.
שמירת ערכי הדמוקרטיה
תקנות.

16. במחסן המילים שלפניך רשימת מושגים סביב **עקרון דמוקרטי**

רשום בטבלה מושגים שלמדת המתקשרים לעקרון בהתאם לשאלות שבטבלה.

(9 נקודות)

עקרון הפרדת הרשויות

תפקידי שלושת רשויות השלטון	חשיבות הפרדת הרשויות

מחסן מילים:

לחוקק חוקים.

להכריע בסכסוכים בין האזרחים.

להגביל את השלטון.

למנוע ריכוז הכוח בידי גורם אחד .

לקבל החלטות מדיניות.

למנוע עריצות השלטון.

בהצלחה!!!